



Bryssel, 22. lokakuuta 2024
(OR. en)

13693/1/24
REV 1

LIMITE

ECOFIN 1049
UEM 324

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	EU:n talous- ja rahoitusasioiden neuvoston puheenjohtajan puolesta IMFC:n vuosikokouksissa annettava lausuma Washington, lokakuu 2024

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena EU:n talous- ja rahoitusasioiden neuvoston puheenjohtajan puolesta Washingtonissa lokakuussa 2024 pidettävissä IMFC:n vuosikokouksissa annettava lausuma.

**EU:n talous- ja rahoitusasioiden neuvoston puheenjohtajan puolesta IMFC:n
vuosikokouksissa annettava lausuma, Washington, lokakuu 2024**

1. Venäjän meneillään olevan provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyssodan vuoksi EU aikoo päättäväisesti jatkaa poliittisen, rahoituksellisen, taloudellisen, humanitaarisen, sotilaallisen ja diplomaattisen tuen antamista Ukrainalle ja sen kansalle niin kauan kuin se on tarpeen ja niin intensiivisesti kuin on tarpeen. Venäjä ei saa voittaa. EU on myös vakavasti huolissaan Gazan katastrofaalisesta humanitaarisesta tilanteesta ja alueen kasvavista jännitteistä. Kehotamme kaikkia toimijoita noudattamaan pidättyvyyttä ja estämään tilanteen kärjistymisen entisestään sekä panemaan täysimääräisesti täytäntöön tulitaukoehdotuksen, joka johtaisi välittömään tulitaukoon Gazassa, kaikkien panttivankien vapauttamiseen ja humanitaarisen avun määrän merkittävään ja kestäväan kasvuun.
2. Meneillään oleva Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan ja laajentuvat geopoliittiset jännitteet yhdistettyinä meneillään oleviin toimitusketjujen mukautuksiin ja geotalouden kasvavaan pirstaloitumiseen vaikuttavat kielteisesti maailmantalouteen, erityisesti nousevien ja kehittyvien talouksien osalta. Keskeisenä prioriteettina on edelleen tehostaa yhteisiä toimia monenvälisyyden ja sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestelmän vahvistamiseksi, jotta voidaan välttää haitalliset kilpailukäytännöt ja tukikilpailu, jotka voivat lisätä pirstaloitumista. Tasapuolinen kilpailu edistää innovointia ja tehokkuutta. Uudistettu ja vahvistettu WTO ja vahva kansainvälinen koordinointi tarjoavat edelleen parhaan suojan geotalouden pirstaloitumista vastaan. Kansainvälinen yhteistyö on myös olennaisen tärkeää vihreän ja digitaalisen siirtymän nopeuttamiseksi ja siihen liittyviin haasteisiin vastaamiseksi.

3. EU on tähän mennessä antanut Ukrainalle ja sen kansalle apua kaiken kaikkiaan lähes 114 miljardin euron edestä. Tähän sisältyy tuki jäsenvaltioille, jotka ovat ottaneet vastaan Venäjän hyökkäyssotaa pakenevia ihmisiä. EU on kansainvälisten kumppaneidensa joukossa edelleen Ukrainan suurin rahoittaja sodan alkamisen jälkeen ja se jatkaa Ukrainan rahoitustarpeiden tukemista. Sen jälkeen, kun makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineestä maksettiin 18 miljardia euroa vuonna 2023, EU käynnisti 50 miljardin euron Ukrainan tukivälineen kehyksenä vakaan ja ennakoitavan rahoituksen tarjoamiselle vuoteen 2027 saakka. Tämä perustuu edistymiseen toteutettaessa sovittua laajapohjaista uudistusohjelmaa, joka on suunniteltu vastaamaan IMF:n ohjelmaa ja täydentämään sitä. Nämä politiikat sisällytetään huolellisesti kansainvälisiin toimiin, joiden tavoitteena on nopeuttaa Ukrainan elpymistä ja EU-liittymisprosessia sekä parantaa pitkän aikavälin kasvunäkymiä muun muassa tukemalla valmiuksien kehittämistä. EU on tähän mennessä maksanut tukivälineestä 12,2 miljardia euroa vuonna 2024. Lisäsuoritus on tarkoitus maksaa myöhemmin tänä vuonna edellyttäen, että toimintapoliittiset ehdot täyttyvät. Korostamme, että on tärkeää jatkaa taakanjakoa ja kansainvälisten kumppaneiden yhdistettyjä toimia, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä Ukrainan talouden vakauden turvaamisen kannalta.

4. Eurooppa-neuvoston 27. kesäkuuta 2024 antamien päätelmien mukaisesti ja suorana vastauksena Apuliassa 15. kesäkuuta pidetyn G7-huippukokouksen tiedonantoon EU valmistelee komission ehdotusta Ukrainalle myönnettäviä lainoja koskevan yhteistyömekanismin perustamisesta. Mekanismi kattaa enintään 45 miljardin euron lainat Ukrainalle G7-maiden ”ERA-lainat Ukrainalle” -aloitteen (Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine) puitteissa. Tämä asetusehdotus sisältää uuden enintään 35 miljardin euron makrotaloudellisen rahoitusapulainan muodossa olevan EU:n oman rahoitusosuuden, joka asetetaan saataville vuonna 2024 ja maksetaan yhdessä tai useammassa erässä vuoden 2025 loppuun mennessä. Kun Euroopan parlamentti ja EU:n neuvosto ovat hyväksyneet paketin, sillä tuettaisiin Ukrainan kiireellisiä lisämäärärahatarpeita, mikä on olennaisen tärkeää, jotta Ukrainaa voidaan auttaa ylläpitämään valtion keskeisiä tehtäviä, varmistamaan makrotalouden vakaus ja kunnostamaan kriittinen infrastruktuuri.
5. Annamme tunnustusta IMF:n tiiviille sitoutumiselle Ukrainaan sekä sen jatkuvalle tuelle. Olemme tyytyväisiä siihen, että laajennetun rahoitusjärjestelyn viides tarkistus saatiin äskettäin onnistuneesti päätökseen, ja annamme Ukrainan viranomaisille tunnustusta siitä, että ohjelman tuloksellisuus on ollut edelleen vahvaa haastavista olosuhteista huolimatta. Tähän mennessä laajennetusta rahoitusjärjestelystä on maksettu lähes 7,6 miljardia Yhdysvaltain dollaria, joiden tarkoituksena on tukea Ukrainan viranomaisia vakiinnuttamaan finanssipoliittista, ulkoista, hinta- ja rahoitusvakautta ylläpitävät politiikat ja edistää samalla pitkän aikavälin kasvua sodanjälkeisen jälleenrakennuksen ja Ukrainan EU-jäsenyyssprosessin yhteydessä.

6. EU jatkoi makrotaloudellista rahoitusapua maksutasekriisissä oleville kumppanimaille vahvistaen näin IMF:n sitoutumisen vaikutusta. Käynnissä on kaksi makrotaloudellista rahoitusapuohjelmaa: Moldovan kanssa (enintään 220 miljoonaa euroa lainoina ja 75 miljoonaa euroa avustuksina) ja Pohjois-Makedonian kanssa (enintään 100 miljoonaa euroa lainoina). Molemmat maat ovat matkalla kohti EU-jäsenyyttä. Monimutkaisen geopoliittisen tilanteen vuoksi komissio esitti maalis- ja huhtikuussa ehdotukset uusista makrotaloudellisen rahoitusavun lainoista Egyptille ja Jordanielle. EU:n neuvosto hyväksyi huhtikuussa Egyptiä koskevan operaation ensimmäisen osan. EU jatkaa myös kehittyvien maiden tukemista Global Gateway -aloitteen kautta. Lisäksi EU ja sen jäsenvaltiot olivat edelleen maailman suurin julkisen kehitysavun antaja myös vuonna 2023. Niiden osuus koko maailman julkisesta kehitysavusta oli 42 prosenttia.

7. Maailmanlaajuinen kasvu on pysynyt odotettua voimakkaampana vuonna 2023. Tulevien ennusteiden mukaan kasvu pysyy vakaana vuosina 2024 ja 2025 ja inflaatio hidastuu edelleen. Vaikka maailmankaupan odotetaan elpyvän jonkin verran, riskit ovat edelleen suuria, erityisesti ottaen huomioon geopoliittiset häiriöt. Keskipitkän aikavälin kasvunäkymät ovat edelleen vaisuja. EU:n talous hidastui vuonna 2023, mutta se osoittautui edelleen vakavien häiriöiden osalta suhteellisen häiriönsietokykyiseksi. EU:ssa luotiin työpaikkoja huolimatta Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan erityisistä vaikutuksista ja maailmankaupan heikkenemisestä. EU:n BKT:n kasvun odotetaan voimistuvan 0,9 prosenttiin vuonna 2024 ja nousevan asteittain 1,3 prosenttiin vuonna 2025. Vahva työmarkkinatilanne, palkkojen nousu ja inflaation hidastuminen edelleen alkavat todennäköisesti tukea kulutuksen kasvua asteittain, samalla kun rahoitusehtojen keventäminen ja Next Generation EU -välineen (NGEU) varoista suoritettavat jatkuvat maksut tukevat investointeja. Talousnäkyymiin kohdistuvat riskit ovat kuitenkin edelleen kielteisiä, ja pitkälti geopoliittisista jännitteistä johtuva maailmanlaajuinen epävarmuus heikentää yhä talousnäkyymiä.

8. Tarkistettu EU:n talouden ohjausjärjestelmä hyväksyttiin huhtikuussa 2024, ja se tukee jäsenvaltioiden finanssipolitiikkaa ja rakenneuudistuksia koskevia tulevien vuosien suunnitelmia. Järjestelmä mahdollistaa sen, että finanssipolitiikalla voidaan puuttua epävarmuuteen. Koko euroalueen kiristävää finanssipolitiikan viritystä vuonna 2025 pidetään asianmukaisena, kun otetaan huomioon makrotalouden näkymät sekä tarve parantaa edelleen julkisen talouden kestävyyttä ja tukea käynnissä olevaa inflaatiota hidastavaa prosessia. Investointien ja rakenneuudistusten jatkaminen tai lisääminen on edelleen olennaisen tärkeää kestävä ja osallistavan kasvun ja häiriönsietokyvyn edistämiseksi.
9. EU ja sen jäsenvaltiot jatkavat Next Generation EU -elpymisvälineen täytäntöönpanoa. Niiden avustusten ja lainojen yhteismäärä, jotka on tähän mennessä maksettu Next Generation EU -välineen keskiössä olevasta elpymis- ja palautumistukivälineestä, jolla tuetaan rakenneuudistuksia ja investointeja EU:ssa, on 265 miljardia euroa, kun niiden käytettävissä oleva kokonaismäärä on 650 miljardia euroa¹. Lisäksi EU pyrkii vauhdittamaan yksityisiä investointeja EU:n politiikan prioriteetteihin InvestEU-ohjelmalla, jolla on tarkoitus saada liikkeelle yli 372 miljardin euron investoinnit EU:n talousarviotakauksen avulla. Vuoden 2023 loppuun mennessä hyväksytyjen toimien perusteella on otettu käyttöön 217 miljardia euroa (yli 60 % tavoitteesta).

¹ Vuoden 2022 hintoina ilmaistuna 648 miljardia euroa.

10. Samaan aikaan uudistukset, joilla vähennetään yksityisten investointien pullonkauloja, ovat tarpeen vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä energiaturvallisuuden kannalta. EU:n pääomamarkkinaunionin vahvistamisen jatkaminen tulevina vuosina edistää eurooppalaisten rahoitusmarkkinoiden syventämistä ja parantaa samalla EU:ssa syntyvien säästöjen ja kansainvälisten investointien kanavointia yhteisiin prioriteetteihimme, erityisesti vihreään ja digitaaliseen siirtymään. Lisäksi kilpailukykyhaasteisiin vastaaminen edellyttää selkeiden prioriteettien asettamista kriittisille teollisuudenaloille, uudistuksia kansallisella ja EU:n tasolla sekä julkisten ja yksityisten varojen mobilisointia.
11. Edistääkseen siirtymistä ilmastoneutraaliin talouteen EU hyväksyi Euroopan komission 55-valmiuspaketin keskeisiä säädöksiä, jotka koskevat muun muassa EU:n päästökauppajärjestelmän vahvistamista, WTO:n sääntöjen mukaista hiilirajamekanismia ja sosiaalista ilmastorahastoa. Eurooppa on myös vakaasti päättänyt johtaa puhtaan teknologian vallankumousta. Tätä varten on nyt tullut voimaan nettonollateollisuutta koskeva säädös, joka on keskeinen osa Euroopan vihreää teollisuussuunnitelmaa. EU edistyy edelleen kestävän rahoituksen kehityksensä kehittämisessä ja kannustaa samalla siirtymähankkeiden ja -teknologioiden yksityiseen rahoitukseen. EU jatkaa tiivistä yhteistyötä kansainvälisten kumppaneiden kanssa vihreän siirtymän edistämiseksi ja ilmastomuutoksen kasvavien vaikutusten käsittelemiseksi.

IMF:ään liittyvät toimintapoliittiset kysymykset

12. EU:n jäsenvaltiot tukevat edelleen kansainvälisen valuutta- ja rahoituskomitean (IMFC) sitoutumista vahvaan, kiintiöihin perustuvaan ja riittävästi resursoituun IMF:ään, jotta se voi säilyttää asemansa maailmanlaajuisen rahoitussektorin turvaverkon ytimessä. EU panee tyytyväisenä merkille, että IMF:n kiintiöiden 16. yleinen tarkistaminen on saatu päätökseen. Tämän myötä rahaston nykyiset määrärahat säilyvät ennallaan ja rahaston kiintiöpohjainen luonne vahvistuu. Nyt ensisijaisena tavoitteena on, että IMF:n jäsenet saattavat kansalliset menettelynsä päätökseen ja antavat kansallisen suostumuksen asianomaisten kiintiöiden korotuksille ja NAB-järjestelyn purkamiselle sovittuun määräaikaan eli 15. marraskuuta 2024 mennessä. Olemme tyytyväisiä 25. johtokunnan jäsenen paikan perustamiseen Saharan eteläpuolista Afrikkaa varten marraskuuhun 2024 mennessä, millä varmistetaan alueellisen edustuksen kokonaistasapainon parantaminen IMF:n johtokunnassa. Aiomme työstää rakentavasti mahdollisia lähestymistapoja, joilla ohjataan IMF:n kiintiöosuuksien mukauttamista kesäkuuhun 2025 mennessä, kuten IMF:n puheenjohtajan lokakuussa 2023 antamassa julkilausumassa sovittiin kiintiöiden 17. yleistarkistuksen yhteydessä. Nykyinen malli on toiminut hyvin ja sillä saavutetaan uudelleensuuntaustavoitteet. Oikeudenmukainen taakanjako kaikkien suurten kehittyneiden talouksien kesken ja köyhimpien jäsenten kiintiöosuuksien suojaaminen on olennaisen tärkeää.

13. EU:n jäsenvaltiot ovat tyytyväisiä IMF:n maksujen ja lisämaksujen kokonaisvaltaiseen uudelleentarkasteluun niiden politiikkojen osalta, jotka vaikuttavat IMF:n lainanoton kokonaiskustannuksiin. Toteamme, että joidenkin mukautusten tekeminen näihin politiikkoihin on perusteltavissa maailmanlaajuisten korkojen jyrkän nousun ja rahaston tulojen kasvun vuoksi. Panemme myös merkille henkilöstön arvion, jonka mukaan rahaston tulonäkymät tulevina vuosina ovat edelleen vahvat ja 25 miljardin erityisnosto-oikeuden ennalta varautuva tavoite on saavutettu varainhoitovuoden 2024 loppuun mennessä. Palautamme mieleen, että kaikissa IMF:n maksu- ja lisämaksupolitiikan tarkistuksissa on otettava huomioon, että ne ovat olennainen osa rahaston luottoriskinhallintajärjestelmää, jolla vahvistetaan tulojen tuottaminen rahaston taseen suojaamiseksi ja tarjotaan hintaperusteisia kannustimia oikeasuhteiseen lainanottoon ja ennen aikaiseen takaisinmaksuun, mikä auttaa säilyttämään IMF:n varojen uusiutuvan luonteen sekä IMF:n luotonannon yleiset tavoitteet. Tältä osin korostamme, että on tärkeää arvioida rahoitus- ja lainanantopolitiikkoja kokonaisvaltaisesti.

14. EU:n jäsenvaltiot lupasivat yhdessä noin 38 miljardia Yhdysvaltain dollaria erityisnosto-oikeuksien (tai vastaavien rahoitusosuuksien) vapaaehtoisesta kanavoinnista selviytymiskykyä ja kestävyyttä edistävään rahastoon (RST-rahasto) ja köyhyyden vähentämis- ja kasvurahastoon (PRGT-rahasto) ja toimivat suunnannäyttäjinä varojen siirtämisessä IMF:n erityisrahastoihin. Kannustamme maita harkitsemaan uusia vapaaehtoisia maksuosuuksia PRGT- ja RST-rahastojen vahvistamiseksi ja täyttämään antamansa lupaukset, jotta haavoittuvilla mailla olisi tosiasiallisesti resursseja käytettävissään. EU:n jäsenvaltiot palauttavat mieleen Budapestissa 13.–14. syyskuuta pidetyn talous- ja rahoitusministerien epävirallisen kokouksen, jossa ministerit ja IMF:n toimitusjohtaja keskustelivat uusista rahoitusmahdollisuuksista alhaisen tulotason maiden tukemiseksi ja mahdollisista vaihtoehtoista PRGT-rahaston saattamiseksi kestäväälle pohjalle. EU on PRGT-rahaston keskeinen rahoittaja ja se tukee hyvin toimivaa ja omaehtoista PRGT-rahastoa. Tämän saavuttamiseksi tarvitaan sekä rahoitus- että lainanantopolitiikkaa ja -käytäntöjä koskevien toimenpiteiden yhdistelmää, jossa otetaan huomioon maiden oikeudelliset rajoitukset. PRGT-rahasto on ratkaisevan tärkeä, jotta voidaan saavuttaa tavoite tarjota edullisin ehdoin myönnettävää rahoitusta sellaisten politiikkatoimien tukemiseksi, joilla puututaan maksutaseongelmiin ja vastataan asianmukaisesti niihin liittyviin alhaisen tulotason maiden tarpeisiin tulevinä vuosina. Jotta voidaan samalla rajoittaa rahastolle aiheutuvia riskejä ja hyödyntää käytettävissä olevia niukkoja resursseja mahdollisimman tehokkaasti, PRGT-rahaston luotonannon on oltava varovaista ja siihen on sovellettava asianmukaisia suojatoimia.

15. Maailmanlaajuisen velkaantumiseen liittyvien haavoittuvuuksien hallinta on edelleen keskeinen prioriteetti. EU on tyytyväinen G20-maiden ja Pariisin klubin yhteisen velanhoitokehyksen puitteissa saavutettuun edistykseen ja kehottaa ryhtymään lisätoimiin ennakoitavampien, oikea-aikaisten, hallittujen ja koordinoitujen velkojen uudelleenjärjestelyjen toteuttamiseksi. Tšadin, Sambian ja Ghanan velkakohtelua koskevat sopimukset osoittavat, että yhteinen kehys tuottaa tuloksia, samalla kun tunnustamme, että tulevat velkajärjestelyt voisi hoitaa nopeammin. Olemme myös tyytyväisiä Etiopiaa koskevaan neljän vuoden pidennettyyn luottojärjestelyyn, joka helpottaa velkojen uudelleenjärjestelyä koskevia neuvotteluja velkojien kanssa ja jonka mahdollistivat virallisen velkojakomitean antamat rahoitustakuut. Tuemme pyrkimyksiä hyödyntää yhteisen kehyksen puitteissa käynnissä olevista maakohtaisista tapauksista saatuja kokemuksia, jotta voidaan laatia selkeät suuntaviivat ja auttaa lainanottajamaita selviytymään prosessista. Kannustamme jatkamaan velanhoitojärjestelyn tehokasta monenvälistä koordinoitua keskitulotason maissa ja suhtaudumme myönteisesti Sri Lankan kanssa tehtyyn sopimukseen. Olemme tyytyväisiä maailmanlaajuisessa valtionvelkaa käsittelevässä yhteistyöelimessä meneillään olevaan työhön, sillä se on tärkeä foorumi, jolla helpotetaan kaikkien sidosryhmien yhteisymmärrystä maailmanlaajuisista velkahaasteista. Tilanteissa, joissa mailla on likviditeettipaineita, mutta velka on edelleen kestävällä pohjalla, tuemme G20-maiden, IMF:n ja Maailmanpankin meneillään olevaa työtä maiden tukemiseksi kolmen pilarin pohjalta: i) rakenneuudistukset ja kotimaisten varojen käyttöönotto; ii) ulkoinen rahoitustuki, myös kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta; ja iii) kahden- ja monenvälisten kumppanien välisen koordinoinnin parantaminen yksityisten luotonantajien lainanannon liikkeelle saamiseksi. Tätä varten tuemme eri maiden tasolla tehtävää työtä, jonka tavoitteena on rahoitusvirtojen koordinointi. Kannustamme myös lisäämään velan läpinäkyvyyttä koskevia toimia.